

Abonnement pour un an
300 piastres
Edition spéciale 500 piastres

Adresse:
"IDJTIHAD", Constantinople

Téléph. St. 865
XXI ème ANNÉE
15 Mai 1926 — No 204

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذلیسی ہ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :
جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۲۰۴-۱۶ مایس ۱۹۲۶

آداب معاشرت

5

مسافرت و صورت قبول

مدنی حیاتك اجتماعى قاعده لری اسكى سى قادار سرت و صیقى دكدر . مع مافیه یینه انسانجه یاشامق و بوتون حیانتده مدنی بر انتظام محافظه ایتك ایچون آز چوق دكیشنه بعض قاعده لره واقف اولارق اولنری تمامیه بنسه مك ائزمدر . ایلک بهارك حولندن بر از صوكره صیفیه لره چكیله ن عائله لر ، صوك بهارك نهایته دوغرو شهره عودتی دوشونوركن بوتون قیش كوروشه جكلى دوستلری ، عینی زمانده یاشایاجقلى اجتماعى حیاتی ده اونوتمازلر . صیفیه دن عودت ایدنجه ، سنه نك ایلک كوننده طانیدقلىینه ساده بیاض برقارته قبول كونلری بیلدرلر ، ممكن اولدیغی قادار سرعتله بودعوته اجابت ایتك نازكانه بروطفه در .

مسافرتك و اوصافه نك وظیفه لری

ساعت ۳،۵ دن اول هیچ بریره مسافرتك كیدیلز ، او صاحبه سنى يالکز كورمك ، یاخود مهم بر حوادث ویرمك كی خصوصالده داها ایركن كیدیله بیلیر . بوراده ده اوچه چایرك قاله كیتمك هر حالده داها موافقدر . اكر كیمسه یه راست كلینمك ایسته نمزسه زیارت ممكن اولدیغی قادار قیصائیلیر .

قبول كونلری هر سنه نك برنجی كوننده دوستلره ، برقارته اخبار ایدیلیر . بعضی عائله لر قبول كونلری ایله قبول ساعتلری ده بیلدرلر . مثلاً :

نعمت راغب خانم ایله راغب بك

برنجی و اوچنجی بازار ایتیه سی ساعت ۴ ده

بو صورتده اون بش كونده بر و ساعت ۴ ده قبول ایتدكلری بیلدرلر . بو شرائط تحتنده درتدن اول مسافرتك كیدیلز . حتی (۴) ی چایرك كچه كیتمك داها موافقدر . او صاحبه سنى بو ائنده سالونده بولنمورسه در حال مسافرك یانه كیتمایدیر . زیرا مسافری بكتمك چوق عیبدر . شیمدیكى خدمتجی بحرانی و بودجه دارلى متعدد خدمتجینك اوده بولماسنه مانع اولدیغی ایچون ولو

هرایشی كورن بر خدمتجی قادین ، یاخود براوشاق بولنسون قپو چالینیر چالماز ، قاپوی آچایه مجبوردر . بو حال بر اوده كی انتظامه ، حتی برأوك شیقلفنه اك بویوك دلیلدر . اوشاقلر سیاه ألیسه كیه رلر . اكر قادین خدمتجی ایسه سیاه ألیسه اوزرینه بیاض كوچوك بر یاقه وینه سیاه كوچوك راوكلك قویار . بكلر مدخلده شاپقه ، پاردیه سو و باستونلری بر اقریلر . خدمتجی بو كی یرنده مسافرله یاریم ایدر ؛ یالکز ، برایش بر وظیفه ایچون كان بر مفتش بر مأمور پاردیه سوسنى محافظه ایده بیلیر . خانملره شمسیه و لاستیکلری پورت مانطوده بر اقریلر . اك كوچوك بر پاك بركت بیله اولسون ، نه ده یاغورلق ایله بر سالونه كیریله مز ، چوجوقلر مسافرتك كیتیلز . مكره او صاحبه سنى اونلری كورمك آرزو ایتمش اولسون ، و كتیرمه لری ایچون أبویه رجا ایتمش بولنسون ، طبیعى اوزمان مستشا اولارق چوجوقلرده كوتورولور . مسافرلى اسكیسی كی خانه صاحبه خبر ویرمك عادتی آرتق ترك ایدلشدیر . خدمتجینك وظیفه سى مسافرلردن اول قپوی [اكر ایكى قاناتلى ایسه ايكیسنی بردن] آچق و مسافر ایچری كیردكن صوكره یاواشجه آرقه سندن قاپامقدر . هر زیارتجی سالونه داخل اولدیغی زمان اولاً اوصاحبه سنى سلاملار و قیصه جه سختی صورددن صوكره دوستلری سلاملار . اكر كیمسه یی طانیمورسه كوچوك بر باش حركتی ایله عمومى بر سلام ویریر . بو حالده او صاحبه سنى هر كسى بری برینه ممكن اولدیغی قادار سریع و آچق بر طرزده تقدیم ایدر . تیزه زاده م لیل مفید خانم [یكى كلندر] سنیجه رأفت خانم ، عدنان بك ، ملیحه توفیق خانم الخ . . و محاوریه دوام ایدیلیر . او صاحبه سنى زیارته كلن خانملری قبول ایچون دائماً آیاهه قالقار ، كنج بر قیزك و بر بكك ورودنده آیاهه قالقماز ، طبیعى یاشلى بر بك بوقاعده دن استئنا ایدیلیر . بر مدت صوكره هر كسك سكوت ایتدیكى بر زماندن ، یاخود یكى كلن بر مسافردن استفاده ایدرك كیتمه یه حاضرلانا بر خانمى تشییع ایتك ایچون او صاحبه سنى دائماً آیاهه قالقار و مسافره سالونك قپوسنه قادار رفاقت ایدر . اكر سالونده او خانمى باشقه كیمسه یوقسه مردیون باشنه قادار رفاقت ایده بیلیر .

کنج قیزلر کندیلرینه تقدیم ایدیلن دلیقانلیلرک آلرینی درحال صیقلارلر .

أل اویملک — صوگ سسنهلرده ترک ایدیلن عادت شیمدی یینه قبول ایدلش کی در. آلدیونلی بر آل اوپولمز اوزاتیلان آلی دوداقلره قالدیرمق موافق دکلدر ، آلك اوزرینه اکیلملهلدر .

آلی اوپمهرک حقیقجه دوداغی آله تماس ایتدیرمک داها موافق و نازکانه در . کنج قیزلرک آلی اوپولمز .

محاوره اثناسفده — زیارتچی لر آره سنده کی محاوره یی اداره ایتمک ، کیمسه یه دو قونما یه جق ، کیمسه یی انجیمیه جک بریوله دوغرو سوق ایتمک او صاحبه سنک وظیفه سپدر . یالکز کندیسیدرکه ، سالوننه طویلانان مسافرلرک طبیعتلرینی ، عادتلرینی بیلیر ، هپسنک آیری ، آیری خوشلانه بیله جکلری موضوعی بولمق ، بوصورتله هر کسی ممنون ایتمک کندیسنه عائددر . پک قولای اولمایان بو وظیفه یی او صاحبه سی ممکن اولدنی قادار بویوک برمنونیت و نیکی نلکه حسن ایفایه چالیشمالیدر . اورادن آریلان دوستلرک هپسنه مفارقت اثناسنده اونو تولدقلرینی تلقین ایتش ایسه ، وظیفه سی آبی یامش دیمکدر .

هیچ رکیسه ایله نه قادار سوه رسه سوسین و بو محاوره ایله نه درجه مسعود اولورسه اولسون ، آریجه اوزون ، اوزون قونوشمالیدر ، یالکز بر احبابنک طانیلینی واوراده حاضر بولمیان بردوستندن بحث ایدمک دیکرلرینی سکوته دعوت ایتمک ده دوغرو دکلدر . بالخاصه کندیسندن پک آز بحث ایدمکدیر . اکر اوراده کیلردن معلوماتجه و مادتا دها یوکسک و شایان ترجیحسه موقتاً بو فائزینی اونو تاجقدر . دیکر طرفدن زیارتچی لر ممکن اولدینی قادار کندیسنه یاردیم ایدمکدیر و کیمسه یی رنجیده ایدمک برحاک و وقوعنه مانع اولاجقلردر . دین و پولتیقه دن بحث ایتمکدن صاقینه جقلردر . سالونده اوطورورکن آکسزین ، آره کز آچیق اولان سابق بردوستکزی ایچری کیررسه ، دارغینلغکزی هیچ بللی ایتمه مک او صاحبه حرمت ایتمکدر . حتی محاوره اثناسنده جواب ویرمک لازم کسه بیله هیچ بللی ایتمه دن سوزه قاریشمالیدر .

مسافر لکده بولنان خانلر ، زیارته کان دیکر خانلرک سالونه ورودنده آياغه قالمازلر . یاشلی بر خانم افندی ، برده پک یوکسک بر موقع اجتماعسی اولان بر خانم مستثنا اولمق شرطیله . بر خانمک مفارقتی اثناسنده دیکر خانلر ، سلامنی آلمق ، یاخود آلی صیقمق ایچون آياغه قالمازلر . طبیعی هپسی بردن قالمایه رق تام کندیلرینی سلاملادقلری زمان بو حرکتی یاپارلر . بر بک سالونه داخل اولان ، و سالوندن چیقان هر خانم ایچون آياغه قالمایه مجبوردر . ولوکه آک یاقین اقراسندن اولسون .

أل صیقمق — أل صیقمق بعضیلری ایچون بردوستلق نشانه سی اولدینی کی ، برزاکت قاعده سی اولارق هر کس طرفدن قبول ایدلشدر . أل صمیمیتله اوزاتیلیر ، براییکی پارمق ، یاخود صول آلی اوزاتمق چوق فنا بر حرکتدر . سزه اوزاتیلان آل غایت لاقید و رخانکارانه بر طرزده آلکزدن طوتارق کویا صیقمش اولمق مناسبستز اولدینی کی ، بردن بره سرت و قباچه بر تضییقه صیقمق ده غایت چیرکیندر . بوزاکت قاعده سی آچیق و صمیمی بر طرزده و اوزاتیلان آلی معتدل بر تضییقه صیقمق موافقدر .

حیات اجتماعیه ده [قادین] ی شایان حرمت کوردکلری ایچون ، بر ارکیکی سیلاملاق اوزره اولا قادین آلی اوزاتیر . فقط بوراده استثنا ایدیله جک اوچ نقطه وارددر : — بر کنج قیز ، چوق کنج بر قادین یاشلی بر ارکهک اولا آلی اوزاتماز . یابانچی بر قادین چوق مشهور برذاته انی اوزاتماز . بر مدیر معیتده کی مأمور بر خانم قارش ی بو حرکتی اولا کندی یاپار . هیچ بر صورتله بر کنج قیز اولی بر خانم اولا آلی اوزاتماز ، بر کنج قادین بر یاشلی خانمکن آلی اوزاتماسنی بکلر . عینی یاشده اولان ایکی خانمکن بری اولی ، اولورسه ، اولی اولان کنج قیزه آلی اوزاتیر .

یکدیگرینه تقدیم ایدیلن ایکی خانم ، بری بریلرینک الی آنجق مفارقت اثناسنده صیقلارلر . حالبوکه بری برینی غیاباً طانیان و او صاحبه سی طرفدن علاوه ایدیلن برقاق دوستانه سوزله : سزه هر زمان بحث ایتش اولدیغ چوق محترم دوستم ن ... بو دوست کله سی اوزرینه درحال آل صیقمق لازمدر . یالکز بالورده آسکی ایتکت حالاجاری در .

کلهجه قادار ، هپ طيقناز ، بهيمی ، مراتب اجتماعیه سنک
الک یوقاریسینده بولونانلردن الک آشاعیده بولونانلرینه قادار
جملهسی فضله یمک یر ، میخانهلرده فضله ایچر آدمیلردی .
بوانقلاب خیر ، بوصلاح و تکامل حرکتی رسمی مکتبلرده
Pubic schools دن ، دارالفنونلردن ، خلاصه کلام ،
آریستوقراسیادن ، اصیلزادکاندن باشلادی ؛ باواش یاواش ،
۱۷۶۰ تاریخنه دوغرو ، کوچوک متوسط صنفه نفوذ
ایتدی ، اوصرده انکلتره ، فرانسه نك وضعیتندن متدهش
ایدی و حربه حاضرلانیق لازم کلدیکنه قانع اولمشدی .
بریتانیا طوپراغی اوزهرنده ، کوکلی آلایلری بوتاریخده
ظهور ایتدی و اوزماندنبیری دوام ایتمکدهدر و دوام
ایدهجکدر . انکلتره ، یالکز حرب عمومی اثناسینده
مجبوری خدمت عسکریه اصولی کورمشدر و بونی قبول
ایتمک انکلتره نك بکارت حریتی هتک ایتمشدر . بوملاحظه
مبنی ایدی که متارکه اثناسینده بر فرانسیزجه عزته محرریله
واقع اولان ملاقاتده شوسطرلرده اوقونیوردی :

L'Angleterre a vaincu l'Allemagne mais, hélas,
l'Allemagne a militarisé l'Angleterre.

که انکلتره آلمانیا مغلوب ایتدی ، فقط هیات ! آلمانیاخی
انکلتره نی عسکریشدیردی . « دیمکدر . فی الحقیقه ،
جهان حربنک ختامندن صوکره مجبوری خدمت عسکریه
قانونی انکلیز پارلمنتوسی قالدیردی . فقط انکلیز روحنک ،
حریتنک آلدیغی بویاره نك مطلقا برناصری قالمایا جقمیدر ؛
بو استطرادی بوراده براقاجغم ؛ بوپسیقولوجیائی مسئله
باشقا برزمان ومکانده عودت ایتک داها موافق اولاجاق .
آتله تیزم Athlétisme پهلوانلق مودمسی ، انکلترده
عمومی در و بوموده ، بومملکتده ، « موده » کله سنک تضمن
ایتدیکی بر آز خفیفلک دن تماماً معرادر : هرکس « آتله »
اولمشدر . هر انکلیز کندیسینه عضله یا پمق ایستر ؛ شیشمانلقدن ،
برحقارتدن ، برتزلدن ، برتدلدن قورقار کی قورقار ،
و برمصیبت ایله مجادله ایدر کی شیشمانلقه مجادله ایدر .
اویونلره ، آچیق هوا اقره رسیس لرینه ، انکلیز ، هر فعل
و حرکتده افاضه ایتدیکی ثباتکار اقدام و دوامی افاضه
ایدر . ادمانی نقطه کالنه ایصال ایتمشدر . یالکز فوق العاده
و موقت بر جهد مثلا University boat race دینیلن

مسافرلرک آره سینده پرنسیپ فرقلری شدتلی بر مبیانیتی
انتاج ایدرسه بوکا مانع اولمق ایچون او صاحبه سی آئندن
کله نی یاپار . بو نقطه ده بر آز دیپلوماتلق یا پمسی لزومی
حس ایدیلیر . اگر چای وقتی کله شسه فرصتدن استفاده
ایدهرک مسافرلری چای ماصه سنه دعوت ایدر ، بوصورتله
کورولتی لی بر شکل آلان محاوریه اُسکی سکون کلهش
اولور .

ع . زاکت

اجتماعی ستونه

آنگلوساقسون مکتبلرنده تربیه [۱۰]

۵

کچن مقاله مزده ، انکلیزی ، عااله ایچندن مکتبه
نقل ایتیش و اوراده بر ملتک ناصل احضار اولوندیغنی ،
تعبیر جائزایسه ناصل اعمال اولوندیغنی تعقیبه باشلامشدر .
انکلترده بدن ادمانی ، تیزلک و حفظ الصحه قادار
معتنادر . چوجوقلر مکتبده ، بیوکلر ، بوش زمانلرنده
آچیق هواده اویون اوینارلر ؛ اویونه چوق وقت و چوق
نه نه رژی تخصیص ایدرلر . اونلر ایچون بیوک ساحلر ،
ککیش آچیققلر لازمدر . مملکتک هر طرفنده قریقهت
Cricket ، فوت بول Football ، تهنیس Tennis ، قروص
Grosse اویونلرینه تخصیص ایدلمش واسع میدانلره تصادف
اولونور . نهرلر اوزرنده ، کورکله یاریش یا پمق ایچون
قایقلر ، لیمانلرده اوزون کزینتی ایچون یاختلر واردر ؛
بیسیققلر لایعددر ، بتون یوللر ، بیسیقلت سوارلر اوردوسیله
طولودر . هیچ برملکتده ، نفوسه نسبتله بیسیقلت
موجودی انکلترده اولدیغنی قادار دکلددر . بونلرک جملهسی
عظیم بر سرمایه صبر و اقدام ایله مزوج بر ریاضت بدنیه
تشکیل ایدر . بتون بونلر قومک عرفلرنده ، یاواش
یاواش حاصل اولان بر انقلابک محصولیدر . بو قوم ،
بتون شاهدلرک افاده سنه کوره ، بوندن یتیش بش سنه اوله

[۱۰] Max Leclerc « انکلترده متوسط ومدبر صنفلرک

تربیه » عنوانی نفیس و یک مهم کتابندن اجالا آئمشدر .
بو کتابک طرفزدن تماماً ترجمه ومعارف وکالی نشریاتی میانده
طبع ونشر اولونمسی مصممدر .